

UDENRIGSMINISTERIET

641

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

17. marts 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg 26. marts 2004 – dagsordenspunkt rådsmøde (retlige og indre anliggender) samt møde i Det Blandede Udvalg med deltagelse af Norge og Island på ministerniveau den 30. marts 2004 – vedlægges Justitsministeriets og Skatteministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

P. B. Olsen

Udenrigsminister Per Stig Møller
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K.

Dato: **17 MRS. 2004**
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2004-1661/1-0070
Dok.: CDH21815
+ bilag

Kære udenrigsminister.

Vedlagt sender jeg aktuelt notat vedrørende de sager inden for Justitsministeriets og Skatteministeriets ansvarsområder, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004, idet jeg skal anmode om, at materialet oversendes til Folketingets Europaudvalg.

Det bemærkes, at det aktuelle notat ligeledes vil blive oversendt til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

Lene Espersen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato 16. marts 2004
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2004-1661/1-0070
Dok.: CDH21825

Oversigt over aktuelle notater vedrørende sager inden for Justitsministeriets og Skatteministeriets ansvarsområder, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Island og Norge den 30. marts 2004.

Side:

2-21	Dagsordenspunkt 1	Forslag til Rådets direktiv om erstatning til ofre for forbrydelser (KOM (2002) 562 endelig udgave af 21. oktober 2002).
22-37	Dagsordenspunkt 2	Rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation.
38-39	Dagsordenspunkt 3	Udnævnelse af ny direktør for Europol.
40-41	Dagsordenspunkt 4	Udkast til Rådets henstilling vedrørende retningslinjer for udtagning af prøver af beslaglagt narkotika.
42-43	Dagsordenspunkt 5	Revisionsberetning om gennemførelsen af Europol's budget og decharge til Europol's direktør for perioden 1. januar 2002 – 31. december 2002.
44-46	Dagsordenspunkt 6	C.SIS budget for 2005.
47-49	Dagsordenspunkt 7	Udkast til strategi for toldsamarbejdet under tredje søjle og arbejdsplan for strategien.

Dagsordenspunkt 1: Forslag til Rådets direktiv om erstatning til ofre for forbrydelser (KOM (2002) 562 endelig udgave af 21. oktober 2002).

Revideret dagsorden. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Resumé.

Europa-Kommissionens forslag til Rådets direktiv om erstatning til ofre for forbrydelser (KOM (2002) 562 endelig udgave af 21. oktober 2002) har til formål at sikre, at EU-borgere og personer, der er lovligt bosiddende i EU, kan få en passende erstatning for de tab, de måtte lide, hvis de bliver ofre for en forbrydelse i EU.

Direktivforslaget bygger på Europa-Kommissionens grønbog om erstatning til ofre for forbrydelser (KOM (2001) 536 endelig udgave af 28. september 2001). Der henvises herved til Justitsministeriets grundnotat af 18. januar 2002 om grønbogen.

Forslaget indeholder en beskrivelse af hidtidige foranstaltninger og initiativer på området samt en overordnet gennemgang af den nuværende adgang for ofre til erstatning fra staterne i EU. På grundlag af denne gennemgang konstaterer Kommissionen, at der er store forskelle i ofres retsstilling afhængigt af, i hvilken medlemsstat forbrydelsen er begået. Kommissionen vurderer, at den nævnte forskel i retsstillingen ikke er forenelig med målet om i EU at skabe et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed for alle.

Direktivforslaget indeholder minimumsstandarder for erstatningen til ofre for forbrydelser (afsnit 1) samt regler om adgangen til erstatning i sager med grænseoverskridende aspekter (afsnit 2).

Retsgrundlaget for direktivforslaget er ifølge Kommissionen artikel 308 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Formandskabet har den 30. juni 2003 – i lyset af drøftelserne i Rådets Civilretlige Komité i løbet af det første halvår af 2003 – fremlagt en revideret udgave af direktivforslaget.

Der er endvidere indhentet en udtalelse fra Rådets Juridiske Tjeneste om direktivforslagets hjemmelsgrundlag.

Direktivforslaget blev behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6. november 2003

Det irske formandskab har – i lyset af drøftelserne i rådet den 6. november 2003 samt drøftelserne i Rådets Civilretlige Komité i december 2003 og januar 2004 – den 12. februar 2004 fremlagt en revideret udgave af direktivforslaget.

Formandskabet forventer, at der på rådsmødet den 30. marts 2004 (retlige og indre anliggender) kan opnås politisk enighed om direktivet.

2. Formål og baggrund.

Direktivforslaget har til formål at sikre, at EU-borgere og personer, der er lovligt bosiddende i EU, kan få en passende erstatning for de tab, de måtte lide, hvis de bliver offer for en forbrydelse i EU.

Kommissionen fremhæver, at EU med Amsterdam-traktatens ikrafttræden står over for den udfordring at skulle garantere, at alle kan udøve deres ret til at bevæge sig frit overalt i EU på sikre og retfærdige vilkår. Direktivforslaget er en del af bestræbelserne herpå, og det skal samtidig være led i EU's svar på terrorbegivenhederne i USA i 2001.

Kommissionen henviser i den forbindelse bl.a. til Rådets og Kommissionens handlingsplan, for hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres (Wien-handlingsplanen), som Rådet vedtog den 3. december 1998¹.

Endvidere henviser Kommissionen til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors i 1999², hvor formandskabet opfordrede til, at der blev udarbejdet minimumsstandarder for beskyttelse af ofre for forbrydelser, herunder om ret til skadeserstatning.

Direktivforslaget er udarbejdet bl.a. på baggrund af de positive reaktioner på Kommissionens grønbog om erstatning til ofre for forbrydelser.

Kommissionen henviser desuden bl.a. til Den europæiske konvention fra 1983 om erstatning til ofre for voldsforbrydelser. Konventionen, der opstiller visse minimumsstandarder for offererstatning, er alene ratificeret af 10 medlemsstater – herunder Danmark. Kommissionen nævner endvidere Rådets rammeafgørelse af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager. Rammeafgørelsen, som er baseret på afsnit VI i EU-traktaten (Søjle 3), forpligter med-

¹ EF-tidende nr. C 19 af 23. januar 1999, s. 1-15.

² Formandskabets konklusioner, punkt 32.

lemsstaterne til at sikre, at ofre for forbrydelser som led i straffesagen kan opnå en retsafgørelse om erstatning fra gerningsmanden³.

Herudover henviser Kommissionen til sin grønbog om erstatning til ofre for forbrydelser samt det arbejde, der ligger til grund for grønbogen – herunder konklusionerne fra en konference i Umeå i Sverige i oktober 2000, som var opfølgning på en omfattende undersøgelse om ofrenes stilling i EU⁴.

I grønbogen opstillede Kommissionen 3 målsætninger for et eventuelt fællesskabsinitiativ:

- 1) at sikre forbrydelsesofre, der er hjemmehørende i EU, mulighed for erstatning fra staten i hele EU,
- 2) at begrænse de urimelige virkninger, der kan følge af forskellene i medlemsstaternes erstatningsniveauer, og som i praksis afhænger af ofrets bopælsstat, eller hvor i EU den pågældende bliver offer for en forbrydelse, og
- 3) at skabe lettere adgang til erstatning fra staten til ofre for forbrydelser i sager, der involverer flere medlemsstater.

Reaktionerne på grønbogen bekræftede ifølge Kommissionen klart, at man fortsat bør forfølge disse 3 målsætninger.

Kommissionen peger desuden på, at Europa-Parlamentet siden 1980'erne⁵ og senest i sit høringsvar på grønbogen har givet udtryk for støtte til bestræbelserne på at forbedre erstatningsmulighederne for ofre for forbrydelser.

På denne baggrund opstiller Kommissionen i direktivforslaget for det første minimumsstandarder, der skal sikre, at det i alle EU-medlemsstater bliver muligt for ofre at få en passende erstatning fra staten, herunder minimumsstandarder for

- hvilke personer der er omfattede samt det territoriale anvendelsesområde for offererstatningsordningerne,
- hvilke tab der skal dækkes, og efter hvilke principper erstatningsbeløbet skal fastsættes,
- forholdet mellem den statslige offererstatning og anden erstatning, og
- mulighederne for at indføre visse betingelser for at få erstatning for staten.

³ EF-tidende nr. L 82 af 22. marts 2001, s. 1-4.

⁴ Wergens, Anna: Crime victims in the European Union, Brottsoffermyndigheten, Umeå, 2000. Undersøgelsen er gennemført med støtte fra EU's Grotius-program.

⁵ Kommissionen fremhæver herved Europa-Parlamentets beslutning om erstatning til ofre for voldsforbrydelser (EF-tidende C 256 af 9. oktober 1989, s. 32-33) og dets beslutning om meddelelse fra Kommissionen om ofre for kriminalitet i Den Europæiske Union (EF-tidende C 67 af 1. marts 2001, s. 304-308).

For det andet opstilles der i direktivforslaget regler om samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder, der skal lette adgangen til erstatning i de situationer, hvor forbrydelsen finder sted i en anden medlemsstat end den, hvor ofret har bopæl (sager med grænseoverskridende aspekter).

Kommissionen understreger i direktivforslaget, at de nævnte to målsætninger hænger nøje sammen. Uden mulighed for erstatning fra staten i samtlige medlemsstater kan der ikke skabes lettere adgang til erstatning i sager, der involverer flere medlemsstater, og uden let adgang til erstatning fra staten i sager, der involverer flere medlemsstater, vil muligheden for erstatning i praksis ikke omfatte alle ofre i EU.

3. Behovet for en fællesskabsindsats.

I direktivforslaget gøres i hovedtræk rede for forskellene mellem de eksisterende offererstatningsordninger i EU.

Der er indført offererstatningsordninger i 13 medlemsstater⁶. I 7 af disse medlemsstater kan der alene gives erstatning til ofre, der har lidt alvorlige skader som følge af forbrydelsen, og i 5 medlemsstater kan der ikke ydes erstatning for ikke-økonomisk tab (f.eks. tort og erstatning for svie og smerte). Endvidere varierer principperne for erstatningsfastsættelsen – f.eks. kan der i nogle medlemsstater ske nedsættelse eller bortfald af erstatningen som følge af ofrets relation til skadevolderen eller på grund af ofrets økonomiske situation.

Forskellene i retsstillingen indebærer desuden, at en person med bopæl i en medlemsstat, der har etableret en offererstatningsordning, ikke vil have mulighed for offererstatning, hvis den pågældende rejser til en anden medlemsstat, der ikke har etableret en offererstatningsordning. Omvendt vil en person, der rejser i modsat retning opleve en væsentlig forbedring af retsstillingen.

⁶ Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Holland, Irland, Luxembourg, Portugal, Spanien, Sverige, England, Tyskland og Østrig.

Hertil kommer, at en person, der bliver offer for en forbrydelse i en anden medlemsstat end den, hvor den pågældende har bopæl, muligvis vil have svært ved at få adgang til erstatning fra staten allerede på grund af manglende bistand til at håndtere de administrative procedurer, som er forbundet med en ansøgning om offererstatning.

Kommissionen konkluderer i direktivudkastet, at de nævnte forskelle i retsstillingen i EU medfører urimelige og tilfældighedsprægede følger, der ikke er forenelige med målet om i EU at skabe et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed for alle.

4. Direktivets retsgrundlag.

4.1. Direktivforslaget indeholder Kommissionens gennemgang af de mulige retsgrundlag for de foreslåede regler om minimumsstandarder mv. for offererstatning.

Kommissionen anfører, at da direktivforslaget i alt væsentligt falder ind under det civilretlige område og har forbindelse til den frie bevægelighed for personer, falder direktivforslaget ikke ind under anvendelsesområdet for traktaten om Den Europæiske Union.

Direktivforslaget bidrager efter Kommissionens opfattelse til oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed og fremmer den frie bevægelighed for personer, og derfor falder forslaget efter Kommissionens vurdering ind under de overordnede mål med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Kommissionen bemærker i forslaget, at de foreslåede regler har mange ligheder med den eksisterende fællesskabsret med hensyn til det retlige samarbejde i civile sager. Selv om erstatning fra staten i mange henseender er tæt forbundet med civilret, er der imidlertid ikke tale om civile sager, jf. fællesskabstraktatens artikel 61, litra c), da der ikke er tale om at skabe rettigheder eller forpligtelser for enkeltpersoner.

Forbedrede erstatningsmuligheder for ofre for forbrydelser vil fremme den frie bevægelighed for personer. Der er imidlertid efter Kommissionens opfattelse ingen direkte forbindelse mellem beskyttelse af ofre for forbrydelser og oprettelsen af det indre marked, og direktivforslaget må derfor anses for at falde uden for anvendelsesområdet for traktatens artikel 94 og 95.

Kommissionen anfører, at behovet for at forbedre erstatningen til ofre for forbrydelser klart blev fastslået i Tammerfors-konklusionerne og understreget i de positive reaktioner på grønbogen – herunder Europa-Parlamentets beslutning og udtalelsen fra Det Økonomiske og Sociale udvalg.

Det er efter Kommissionens opfattelse nødvendigt at gennemføre direktivforslaget for at nå traktatens generelle målsætninger, og da ingen anden bestemmelse i traktaten tillægger EU-institutionerne den nødvendige beføjelse til at vedtage de foreslåede initiativer, konkluderer Kommissionen, at det er nødvendigt at anvende artikel 308 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab som retsgrundlag for forslaget.

Rådets vedtagelse af forslaget vil således kun kunne ske med enstemmighed.

4.2. Rådets Juridiske Tjeneste har i en udtalelse om forslaget anført, at direktivforslagets afsnit 1 om indførelse af minimumsstandarder for offererstatning ikke som anført af Kommissionen kan have hjemmel i EF-traktatens artikel 308, idet sådanne regler ikke kan anses for at have til formål at virkeliggøre et af traktatens mål inden for fællesmarkedets rammer. Selv om det i EF-traktatens artikel 2 fastsættes, at et af Unionens mål er at etablere et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer, nævner EF-traktaten kun dette i indledningen til artikel 61. Udtrykkene "frihed, sikkerhed og retfærdighed" er i sig selv for generelle og for tvetydige til, at de kan gøres til et traktatmål, som vil kunne danne grundlag for fællesskabsbeføjelser i medfør af artikel 308. Minimumsstandarder for offererstatning vil heller ikke kunne gennemføres med hjemmel i andre bestemmelser i traktaten.

Den Juridiske Tjeneste finder, at det for så vidt angår direktivforslagets 2. afsnit om at lette adgangen til erstatning i grænseoverskridende situationer, vil kunne hævdes, at sådanne regler kan forbindes med målet om fri bevægelighed med henblik på oprettelse af et indre marked som fastsat i EF-traktatens artikel 3, stk. 1, litra c, og at denne del af forslaget derfor eventuelt vil kunne fremsættes med hjemmel i artikel 308. I givet fald vil forslaget alene kunne vedrøre EU-landes statsborgere.

Rådets Juridiske Tjeneste anfører endvidere, at hvis de fordele, som EU-borgere efter forslaget tillægges, også skal gælde for tredjelandes statsborgere, vil der være hjemmel hertil i EF-traktatens artikel 63, nr. 3, litra a. Da der gælder særlige proceduremæssige og institutionelle regler for afsnit IV i tredje del af EF-traktaten – herunder navnlig protokollen om Danmarks stilling – kan Rådet imidlertid ikke udstede en retsakt, der både er baseret på en bestemmelse i afsnit IV og en bestemmelse, der er placeret i et andet afsnit af traktaten. Det er derfor ikke muligt i en enkelt retsakt, både at lette den grænseoverskridende adgang til erstatning for ofre, der er borgere i EU, og for ofre, der er borgere i tredjelande. Ønskes det at vedtage bestemmelser, der skal lette den grænseoverskridende adgang til erstatning til ofre for forbrydelser for både EU-borgere og borgere i tredjelande, må forslaget derfor opdeles i to separate retsakter.

Under forhandlingerne i Den Civilretlige Komité har Danmark og flere andre lande med henvisning til udtalelsen fra Rådets Juridiske Tjeneste rejst spørgsmål om direktivforslagets hjemmelsgrundlag.

Formandskabet forventer at fremlægge et kompromisforslag for Rådet den 30. marts 2004.

5. Direktivforslagets indhold.

5.1. Indledning

Direktivforslaget blev behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6. november 2003, men der blev ikke opnået politisk enighed om direktivet.

Det irske formandskab har – i lyset af drøftelserne i rådet den 6. november 2003 samt drøftelserne i Rådets Civilretlige Komité i december 2003 og januar 2004 – den 12. februar 2004 fremlagt en ny tekst med forslag til indholdsmæssige ændringer af direktivforslaget.

Direktivforslaget indeholder 4 kapitler. Kapitel I (artikel 1) indeholder formålet med direktivforslaget, kapitel II indeholder bl.a. bestemmelser om direktivets territoriale anvendelsesområde, hvilke personer der er omfattet, principper for fastsættelse af erstatningsbeløbet, minimumsbeløb for erstatning og processuelle regler vedrørende indgivelse af ansøgning om erstatning og anmeldelse af forbrydelsen. Kapitel III beskriver reglerne for fremsendelse, modtagelse og behandling af ansøgninger, når sagerne har grænseoverskridende aspekter og kapitel IV indeholder gennemførelsesbestemmelserne.

Det fremgår af artikel 1, at formålet med direktivet er at indføre minimumsstandarder for erstatning til ofre for forbrydelser og at lette adgangen til en sådan erstatning i grænseoverskridende situationer.

5.2. Kapitel II. Mindstestandarder for erstatning til ofre for forbrydelser

Artikel 2 definerer det grundlæggende anvendelsesområde for minimumsstandarderne. Heraf fremgår det, at medlemsstaterne skal yde erstatning til:

- a) *ofre, der er blevet påført personskade, som er direkte forårsaget af en forsætlig voldsforbrydelse begået på en medlemsstats område (stk. 1) og*
- b) *personer, som havde en nær familiemæssig tilknytning til ofret, jf. stk. 2, når ofret er afgået ved døden som følge af den påførte skade (stk. 2).*

Bestemmelsens stk. 3 indeholder endvidere visse nye definitioner. Således fastsætter bestemmelsen, at med henblik på anvendelsen af stk. 1 og 2:

- a) forstås ved "forbrydelse" en handling, der udgør en overtrædelse af straffeloven i den medlemsstat, på hvis område handlingen fandt sted*
- b) forstås ved "voldsforbrydelse" ethvert overgreb mod ofrets fysiske integritet, der har forårsaget fysisk eller alvorlig psykisk skade.*
- c) defineres "nær familiemæssig tilknytning" efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område forbrydelsen er begået, idet udtrykket mindst skal indbefatte ofrets børn, ægtefælle eller samlever og forældre.*
- d) defineres "personskade" efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område forbrydelsen er begået, men skal omfatte lægeattesteret psykisk og fysisk skade.*

Hvilken stat, der skal yde erstatning, fremgår af artikel 3. Efter denne bestemmelse skal erstatningen ydes af den medlemsstat, på hvis område forbrydelsen er begået.

Artikel 4 fastslår principperne for, hvilke tab der kan udløse erstatning, og hvordan erstatningen skal beregnes. Det er op til de enkelte medlemsstater, hvorvidt erstatningsbeløbet skal fastsættes fra sag til sag, eller om beløbet skal fastsættes efter forud bestemte satser, jf. *artikel 4, stk. 1.*

Artikel 4, stk. 2, fastslår, at erstatningsbeløbet skal fastsættes af den kompetente myndighed, idet der ved fastsættelsen skal tages hensyn til, hvad der ville være blevet tilkendt eller kan forventes tilkendt – afhængigt af det enkelte lands lovgivning – i erstatning for tab svarende til dem, som ansøgeren har lidt som en direkte følge af den personskade, som ofret er blevet påført, efter den relevante lovgivning i den pågældende medlemsstat.

Artikel 4, stk. 3, giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte et loft for det samlede erstatningsbeløb, der kan tildeles. Der gives endvidere mulighed for at begrænse erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste eller tab af forsørger, idet der skal tages hensyn til ansøgerens økonomiske forhold.

Medlemsstaterne kan efter artikel 4, stk. 4, udelukke erstatning for ikke-økonomiske tab efter den nationale lovgivning.

Efter artikel 5 kan den kompetente myndighed i den enkelte medlemsstat efter anmodning bevilge en foreløbig erstatning, hvis der ikke kan træffes afgørelse om ansøgningen om erstatning i løbet af kort tid efter indgivelsen, forudsat at ansøgningen er berettiget efter den nationale lovgivning i den medlemsstat, hvor den er indgivet, og at ansøgerens økonomiske forhold gør det nødvendigt, jf. artikel 5, stk. 1. Beregningen af den foreløbige erstatning overlades til medlemsstaterne, idet det nødvendigvis må afhænge af en vurdering af den konkrete situation.

Medlemsstaterne kan efter artikel 5, stk. 2, kræve hel eller delvis tilbagebetaling af en udbetalt *foreløbig erstatning*, hvis den endelige afgørelse af erstatningsansøgningen indebærer, at ansøgningen afvises, eller der tilkendes en erstatning, der er lavere end *den foreløbige erstatning*.

Medlemsstaterne kan, hvis de ønsker det, udelukke ansøgere, der kun *er blevet påført ubetydelig skade, som medfører et ubetydeligt krav*, f.eks. ved at indføre et mindstebeløb for erstatning, jf. artikel 6.

Artikel 7, stk. 1, giver medlemsstaterne mulighed for at bestemme, at erstatningen skal *afvises eller nedsættes, hvis ofret ved forsætlig eller uagtsom adfærd før, under eller efter en skadevoldende begivenhed har bidraget til den påførte skade eller til dødsfaldet*.

Medlemsstaterne kan endvidere kræve hel eller delvis tilbagebetaling af den udbetalte erstatning i de i stk. 1, omhandlende tilfælde, hvis det ved den straffesag, der er indledt som følge af forbrydelsen, slås fast, at den påførte skade ikke er forårsaget af en forbrydelse, jf. artikel 7, stk. 2.

Artikel 8 giver medlemsstaterne ret til at gøre erstatningen fra staten subsidær i forhold til et erstatningskrav mod skadevolderen. Det fremgår således af artikel 8, stk. 1, at medlemsstaterne i de sager, der er omfattet af artikel 2, stk. 1 og 2 (ofre, der har lidt **personskade** samt familiemedlemmer), kan gøre ydelse af erstatning betinget af, at ansøgeren har gjort en rimelig indsats for at opnå og få fuldbyrdet en dom eller en afgørelse om erstatning fra skadevolderen.

Medlemsstaterne er dog forpligtet til at indføre undtagelser i de tilfælde, hvor a) *lovovertræderen er insolvent og derfor hverken helt eller delvist vil være i stand til at opfylde en dom eller en afgørelse om skadeserstatning, eller hvor lovovertræderen er ukendt*, b) ansøgeren ikke har været i stand til at opnå en dom eller en afgørelse om erstatning inden en frist på to år efter forbrydelsen, fordi politiets undersøgelse eller straffesagen endnu ikke er afsluttet eller c) ansøgeren *har været forhindret i at rejse krav om erstatning*, fordi han ikke har kunnet anlægge erstatningssag mod skadevolderen i den medlemsstat, hvor ansøgeren har bopæl.

Muligheden for at modtage *foreløbig erstatning* må dog ikke påvirkes negativt af anvendelsen af kriterierne i artikel 8, idet det fremgår af bestemmelsen, at muligheden for at modtage foreløbig erstatning udelukkende reguleres af betingelserne i artikel 5.

I medfør af artikel 9 kan medlemsstaterne i erstatningsbeløbet – for at undgå dobbelterstatning – fradrage enhver erstatning eller andre ydelser, der er udbetalt fra andre kilder for de samme skader, eller kræve disse tilbagebetalt.

Artikel 10 fastslår medlemsstaternes mulighed for at indtræde i ofrets rettigheder, hvorved medlemsstaterne kan forsøge at få fuldbyrdet en erstatningsdom hos skadevolderen, efter at staten har udbetalt erstatning.

Efter artikel 11 kan medlemsstaterne gøre ydelsen af erstatning betinget af, at ansøgeren har anmeldt forbrydelsen til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor forbrydelsen er begået, jf. artikel 11, stk. 1. De medlemsstater, der anvender ovennævnte betingelse, kan bestemme, at politianmeldelse skal ske *uden unødigt ophold, regnet fra den dato* hvor forbrydelsen blev begået, *eller fra den dato, hvor ofret eller ansøgeren var i stand til at foretage anmeldelsen*, jf. artikel 11, stk. 2.

Det følger endvidere af artikel 11, stk. 3, at såfremt medlemsstaterne indfører en betingelse om, at ofret skal anmelde forbrydelsen *uden unødigt ophold*, skal der indføres undtagelser i de tilfælde, hvor ofret har gyldige grunde til ikke at anmelde forbrydelsen eller til ikke at foretage anmeldelsen inden for den fastsatte frist.

I henhold til artikel 12, stk. 1, forudsætter ydelse af erstatning ikke, at skadevolderen er fundet eller blevet retsforfulgt. Medlemsstaterne kan dog bestemme, at afgørelsen af en ansøgning om erstatning stilles i bero, indtil den politiefterforskning eller den straffesag, der er indledt som følge af forbrydelsen, er afsluttet, når en sådan udsættelse er nødvendig for at fastslå, om skaden blev forvoldt ved en forbrydelse, *eller at der ikke er nogen grund til at afvise erstatning eller til at nedsætte erstatningen efter artikel 7*, jf. artikel 12, stk. 2.

Efter artikel 13, stk. 1, kan medlemsstaterne gøre ydelse af erstatning betinget af, at ansøgningen er indgivet *inden for en nærmere fastsat frist, der skal være på mindst to år, regnet fra den dato, da forbrydelsen blev begået, eller fra den dato, hvor skaden blev påført*. Hvis tilkendelse af erstatning efter artikel 8 er betinget af, at ansøgeren har forsøgt at opnå erstatning fra lovovertræderen, har ansøgeren ret til at indgive ansøgningen inden for en frist, der skal være på mindst et år regnet fra det tidspunkt, hvor en eksigibel dom eller afgørelse blev truffet vedrørende ansøgerens krav om erstatning fra lovovertræderen.

Der skal imidlertid indføres undtagelser, når ansøgeren ikke med rimelighed kunne forventes at indgive ansøgning indenfor den fastsatte frist, jf. artikel 13, stk. 2.

Artikel 14 omhandler de ansvarlige myndigheder og administrative procedurer. Dette område er som udgangspunkt overladt til medlemsstaterne, idet det af artikel 14, stk. 1, blot fremgår, at medlemsstaterne opretter eller udpeger en eller flere myndigheder med ansvar for at træffe afgørelse om ansøgning om erstatning. Efter artikel 14, stk. 2, skal medlemsstaterne forsøge at holde de administrative formaliteter, der kræves opfyldt af en ansøger, på et minimum, uden at det be-

rører muligheden for at foretage en grundig vurdering af ansøgningen og træffe afgørelse om erstatningsydelsen. Med andre ord skal procedurene være så simple og smidige som muligt. Derudover fremgår det af artikel 14, stk. 4, at ansøgere skal have mulighed for at appellere en afgørelse om afvisning af en erstatningsansøgning.

Artikel 15 forpligter medlemsstaterne til at sikre, at ofrene har adgang til oplysninger om erstatning fra staten straks ved deres første henvendelse til de kompetente myndigheder, som forbrydelsen skal anmeldes til. Oplysningerne skal være til rådighed på alle De Europæiske Fællesskabers officielle sprog og skal mindst omfatte direktivets bestemmelser, således som gennemført af medlemsstaterne, samt vejlede om de administrative procedurer i forbindelse med indgivelse af ansøgning i den omhandlede medlemsstat. Det fremgår af artikel 24, stk. 2, at Kommissionen vil udarbejde en håndbog, der vil indeholde disse oplysninger.

5.3. Kapitel III. Adgang til erstatning i grænseoverskrivende situationer.

I henhold til artikel 16, stk. 1, har en ansøger ret til at indgive ansøgning om erstatning til en myndighed i den stat, hvor vedkommende har *sædvanligt opholdssted*, også selv om forbrydelsen er begået i en anden stat. Medlemsstaterne skal således oprette eller udpege en eller flere myndigheder (bistandsydende myndighed), der har ansvaret for anvendelsen af stk. 1, jf. artikel 16, stk. 2.

Artikel 17 omhandler den bistand, som ansøgeren har krav på, når han eller hun henvender sig til den bistandsydende myndighed i bopælslandet for at søge om erstatning i en anden medlemsstat. Den bistandsydende myndighed skal således give ansøgeren de nødvendige formularer og oplysninger om erstatningsordningerne i den medlemsstat, hvor der søges om erstatning, og skal rådgive om, hvordan ansøgningsformularen skal udfyldes, og bistå ansøgeren med, i det omfang det er muligt at sikre, at ansøgningen ledsages af de nødvendige bilag. Myndigheden skal ikke foretage en vurdering af ansøgningen og kan kun afvise ansøgningen, jf. artikel 17, stk. 3.

Efter artikel 18 skal den bistandsydende myndighed *så hurtigt som muligt* fremsende ansøgningen til den kompetente myndighed i den medlemsstat, der skal træffe afgørelse om ansøgningen (den besluttende myndighed). *Den bistandsydende myndighed skal fremsende ansøgningen under anvendelse af den i artikel 24 a omhandlende standardformular.*

Artikel 19 beskriver, hvorledes den besluttende myndighed skal reagere, når den modtager en ansøgning om erstatning fra en anden medlemsstat. Det fremgår således, at myndigheden *hurtigst* muligt efter modtagelsen skal oplyse den bistandsydende myndighed om bl.a. navn på den kontaktperson, der behandler sagen, *en kvittering for modtagelsen af ansøgningen* og om muligt en foreløbig angivelse af den frist, inden for hvilken der vil blive truffet afgørelse om ansøgning.

gen, samt i givet fald en tilsvarende angivelse for så vidt angår afgørelsen om en anmodning om foreløbig erstatning.

Såfremt den besluttende myndighed behøver yderligere oplysninger til brug for vurderingen af ansøgningen om erstatning, bistår den bistandsydende myndighed ansøgeren med at efterkomme en sådan anmodning, jf. artikel 20.

Artikel 21 vedrører samarbejdet mellem de to implicerede myndigheder for i videst muligt omfang at give ansøgeren *eller en anden person som f.eks. et vidne eller en sagkyndig*, mulighed for at blive hørt i bopælslandet. Hvis den besluttende myndighed ønsker at høre ansøgeren *eller en anden person som f.eks. et vidne eller en sagkyndig*, skal det således tilstræbes enten, at den pågældende høres direkte af den besluttende myndighed *navnlig* via tele- eller videokonference, eller at den pågældende kan blive hørt af den bistandsydende myndighed, således at denne myndighed derefter fremsender en udskrift af høringen til den besluttende myndighed.

Den besluttende myndighed skal *under anvendelse af den i artikel 24 a omhandlede standardformular* sende afgørelsen om erstatning til ansøgeren og den bistandsydende myndighed, så snart afgørelsen er truffet, jf. artikel 22.

Artikel 23 fastlægger reglerne for anvendelse af sprog i samarbejdet mellem myndighederne. De oplysninger, som myndighederne fremsender til hinanden ifølge artikel 18-22, skal affattes på et sprog, som den myndighed, oplysningerne sendes til, har oplyst at kunne acceptere. Ansøgningsformularerne og de vedlagte bilag kan dog affattes på et af De Europæiske Fællesskabers officielle sprog, jf. artikel 23, stk. 1, litra a. Endvidere skal den fulde ordlyd af den afgørelse, som den besluttende myndighed har truffet, affattes på den pågældende medlemsstats sprog, jf. artikel 23, stk. 1, litra b. Endelig bestemmer den bistandsydende myndighed, på hvilket sprog udskrifter udfærdiget efter en høring i overensstemmelse med artikel 21, *litra b*, skal foreligge, jf. artikel 23, stk. 1, litra c.

Af artikel 23, stk. 3, fremgår det, at ansøgningsformularer og alle bilag fremsendt i overensstemmelse med artikel 18-22 er fritaget for krav om bekræftelse af ægthed og andre lignende formaliteter.

5.4. Kapitel IV. Gennemførelsesbestemmelser.

Artikel 24 indeholder de nødvendige bestemmelser for udarbejdelse af den håndbog, som den bistandsydende myndighed skal anvende. Kommissionen udarbejder i samarbejde med medlemsstaterne en håndbog og offentliggør denne på internettet. Kommissionen sørger i den forbindelse for den nødvendige oversættelse af håndbogen, jf. artikel 24, stk. 2. Senest den 31. de-

ember 2005 skal hver medlemsstat til brug for udarbejdelsen af håndbogen fremsende de nødvendige oplysninger til Kommissionen, jf. artikel 24, stk. 1.

Håndbogen giver den bistandsydende myndighed alle de oplysninger, der er nødvendige, for at den kan opfylde sine forpligtelser efter *kapitel III* i direktivet, herunder hos hvilken besluttende myndighed i medlemsstaten der skal søges om erstatning, hvilket sprog myndigheden kan acceptere, og hvilke kriterier og betingelser der findes i den pågældende medlemsstats erstatningsordning, samt hvilke ansøgningsformularer der skal anvendes.

Efter Artikel 24 a udarbejdes der senest den 31. december 2005 efter proceduren i artikel 24 b, stk. 2, standardformularer til anvendelse ved fremsendelse af ansøgninger og afgørelser.

Artikel 24 b vedrører nedsættelsen af et udvalg, der skal bistå kommissionen med udarbejdelsen af de i artikel 24 a nævnte standardformularer.

Artikel 25 indeholder bestemmelser om centrale kontaktpunkter. Medlemsstaterne skal udpege et centralt kontaktpunkt, der skal a) medvirke til udarbejdelsen af den i artikel 24, stk. 2, nævnte håndbog, b) fremme samarbejdet og udvekslingen af oplysninger mellem de bistands-ydende og de besluttende myndigheder i medlemsstaterne og c) bistå med løsning af de problemer, der måtte opstå ved gennemførelsen af artikel 16-22.

Artikel 26 indeholder en standardbestemmelse, der giver medlemsstaterne mulighed for at give ofrene en bedre retsstilling end minimumsstandarden i direktivforslaget.

Artikel 27-29 indeholder standardbestemmelserne i fællesskabsdirektiver og tidsfrist for gennemførelse. Det fremgår af artikel 27, stk. 1, at medlemsstaterne skal sætte de love og administrative forskrifter i kraft, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, senest den 30. september 2006. Derudover følger det af artikel 27, stk. 1, litra a, at hvis medlemsstaterne ikke inden den 30. juni 2006 har vedtaget national lovgivning, eller hvis medlemsstaterne opererer med et lavere beløb end [endnu ikke fastsat beløb], skal disse medlemsstater operere med følgende maksimumgrænser:

- pr. 30. september 2006: eventuelt et beløb fastsat efter national lovgivning
- pr. 1. januar 2009: [endnu ikke fastsat beløb]
- pr. 1. januar 2012: [endnu ikke fastsat beløb]
- pr. 1. januar 2016: [endnu ikke fastsat beløb]

Endvidere følger det af artikel 27, stk. 2, at medlemsstaterne kan bestemme, at bestemmelserne kun skal gælde ansøgere, der har været ofre for en forbrydelse begået efter den frist, der er nævnt i stk. 1.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Ifølge Kommissionen fremgår det af traktatens målsætninger og det beskrevne behov for en indsats på fællesskabsplan med henblik på at indføre regler om offererstatning i EU, at beskyttelsen af ofre for forbrydelser i EU er et fællesskabsanliggende. Den nødvendige tilnærmelse af medlemsstaternes love og de mekanismer, der er nødvendige i grænseoverskridende situationer, kan bedre opnås af Fællesskabet end af medlemsstaterne alene.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Høring.

Europa-Kommissionenes udkast til Rådets direktiv om erstatning til ofre for forbrydelser har været sendt til høring hos:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for Københavns Byret og for retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser, Datatilsynet, Advokatrådet, Institut for Menneskerettigheder, Foreningen Stop Volden, Landsforeningen Hjælp Voldsofre og Landsorganisationen Forebyg Vold.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for Københavns Byret og for retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politiforbundet i Danmark, Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser, Datatilsynet, Advokatrådet, Institut for Menneskerettigheder og Landsforeningen Hjælp Voldsofre.

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Præsidenterne for Københavns Byret og for retterne i Århus, Odense, Ålborg, og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Datatilsynet og Advokatrådet har ikke bemærkninger til direktivudkastet.

Politidirektøren i København anfører, at medlemsstaterne ifølge artikel 11, 1. led, i direktivudkastet kan gøre erstatning betinget af, at ansøgeren har anmeldt forbrydelsen til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor forbrydelsen er begået. Af artiklens 2. led fremgår imidler-

tid, at denne betingelse under visse omstændigheder skal anses for opfyldt, når ansøgeren har anmeldt forbrydelsen i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl. Efter politidirektørens opfattelse vil det kunne være vanskeligt for myndigheden i gerningslandet at tage stilling til erstatningskravet, hvis forbrydelsen ikke med det samme er anmeldt til politiet i gerningslandet, der således har kunnet foretage de relevante afhøringer mv. Konsekvensen heraf vil kunne være, at erstatning i videre omfang end i dag må afslås, fordi det ikke kan godtgøres, at den pågældende har været udsat for en forbrydelse. Muligheden for at anmelde forbrydelsen i ofrets bopælsland bør derfor begrænses til særlige tilfælde, hvor det ikke har været praktisk muligt at anmelde forbrydelsen i gerningslandet.

Efter direktivudkastets artikel 14 skal medlemsstaterne indføre mulighed for at anke afgørelser om afslag på erstatning til ofre. Politidirektøren peger i den forbindelse på, at dette – hvis bestemmelsen skal forstås således, at Erstatningsnævnets afgørelser skal kunne påklages til en anden administrativ myndighed – kræver en lovændring, idet Erstatningsnævnets afgørelser efter gældende ret er endelige. Politidirektøren bemærker i den forbindelse, at en eventuel administrativ ankemulighed må påregnes at ville blive udnyttet i hovedparten af de afgørelser, hvor der gives afslag på erstatning.

Politimesterforeningen bemærker, at den i direktivudkastets artikel 16 nævnte bistandsydende myndighed efter foreningens opfattelse bør være politiet på det sted, hvor ofret bor. Det i artikel 25 nævnte centrale kontaktpunkt vil i Danmark mest hensigtsmæssigt kunne være Justitsministeriet.

Politiforbundet anfører for så vidt angår den del af direktivudkastet, som tager sigte på at lette adgangen til erstatning i sager, der involverer flere medlemsstater, at den bistandsydende myndighed, der ifølge udkastet skal udpeges i hver medlemsstat, bør være en anden myndighed end politiet – f.eks. et sekretariat under Erstatningsnævnet. Det anføres i den forbindelse, at varetagelsen af denne opgave bl.a. forudsætter et indgående kendskab til reglerne om udfærdigelse og behandling af ansøgninger om offererstatning samt sproglige kundskaber. Såfremt denne opgave placeres hos politiet vil det efter forbundets opfattelse stille krav om tilførsel af yderligere ressourcer til politiet.

Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser kan henholde sig til sit høringsbrev af 13. december 2001 om Kommissionens grønbog om erstatning til ofre for forbrydelser. Nævnet finder dog anledning til at fremkomme med bemærkninger til en række af direktivudkastets bestemmelser:

For så vidt angår direktivudkastets artikel 2, stk. 1, litra a (om omfattede personer mv.), anfører nævnet, at personkredsen, der i bestemmelsen beskrives som "ofre, der har lidt personskade, der

er direkte forårsaget af en forsætlig forbrydelse mod ofrets liv, helbred...”, formentlig må forstås som værende bredere end personkredsen i den gældende danske offererstatningslov.

Efter artikel 11, stk. 2 (om anmeldelse af forbrydelsen), skal en eventuel frist for politianmeldelse være på mindst 7 dage fra det tidspunkt, hvor forbrydelsen blev begået. Ifølge nævnet vil denne bestemmelse indebære, at nævnets praksis i henhold til den gældende offererstatningslovs § 10 ikke vil kunne opretholdes. Efter denne bestemmelse er offererstatning betinget af, at forholdet er anmeldt til politiet uden unødigt ophold. I praksis administreres reglen således, at forbrydelsen som udgangspunkt skal være anmeldt til politiet inden 24 timer, idet der dog kan bortses fra fristen, hvis forholdene taler for det.

Det fremgår af direktivudkastets artikel 14, stk. 4 (om ansvarlige myndigheder og administrative procedurer), at der skal være mulighed for at anke en afgørelse om afslag på erstatning. Nævnet fremhæver i den forbindelse, at nævnets afgørelser ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed, men at en afgørelse på sædvanlig vis kan indbringes for Folketingets Ombudsmand eller for domstolene.

Nævnet bemærker – vedrørende direktivudkastets afsnit 2 (om adgang til erstatning i sager om grænseoverskridende aspekter) – at nævnet allerede i dag behandler et mindre antal erstatningsansøgninger fra ansøgere, som er bosat i udlandet. Behandlingen af disse sager forløber stort set problemfrit. Ansøgerens eventuelle udgifter til advokat eller til oversættelse af dokumenter kan godtgøres den pågældende efter offererstatningslovens § 15, stk. 2. Efter nævnets opfattelse forekommer den af kommissionen foreslåede ordning med en bistandsydende og en kompetent/besluttende myndighed unødigt bureaukratisk og omkostningskrævende, og ordningen vil kræve tilførsel af ikke ubetydelige ressourcer.

Institut for Menneskerettigheder finder ikke, at direktivudkastet giver problemer af menneskeretlig karakter. Instituttet finder dog, at direktivudkastet bør følge bl.a. den gældende danske ordning, der omfatter enhver person, som er offer for en forbrydelse på statens område. Efter direktivudkastets artikel 3, stk. 2, ydes erstatning alene til borgere i EU og til personer med lovligt ophold i en EU medlemsstat. Instituttet fremhæver i den forbindelse, at personer uden lovligt ophold ofte vil befinde sig i en særligt udsat position. Der kan ligeledes være et særligt hensyn at tage til børn af sådanne personer.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre kan fuldt ud tilslutte sig formålsbestemmelsen i direktivudkastets artikel 1. Landsforeningen finder imidlertid også, at der bør sikres mulighed for erstatning til EU-borgere, der bliver ofre for terrorhandlinger i stater uden for EU.

Landsforeningen anfører i tilknytning til direktivudkastets artikel 3 (om ansvar for ydelse af erstatning og forbud mod forskelsbehandling) og 4 (om principper for fastsættelse af erstatningsbeløbet), at man i højere grad bør sikre volds ofre mod de urimelige virkninger, der kan være en følge af forskellene mellem de enkelte medlemsstaters erstatningsniveauer mv. Dette kan ifølge landsforeningen opnås ved at lade bopælslandet behandle erstatningsansøgningen efter de der gældende erstatningsregler, selv om forbrydelsen er begået i en anden medlemsstat.

Vedrørende direktivudkastets artikel 5 (om forskud) foreslår landsforeningen, at princippet i erstatningsansvarslovens § 16, stk. 1, også indarbejdes i direktivudkastet. Efter denne bestemmelse kan skadelidte kræve erstatning og godtgørelse betalt fra 1 måned efter, at skadevolderen har været i stand til at indhente de oplysninger, der er nødvendige for at kunne bedømme erstatningens størrelse. Hvis det – inden endelig opgørelse kan finde sted – er givet, at skadevolderen i alt fald skal betale en del af det krævede beløb, kan denne del forlanges udbetalt á conto efter samme regel.

Med hensyn til direktivudkastets artikel 9 (om fradrag af erstatning fra andre kilder) anfører landsforeningen, at det er uheldigt, hvis medlemsstaterne får adgang til at foretage modregning i offererstatningen. Hvis offererstatningen som foreslået skal udmåles efter de regler, der gælder i den medlemsstat, hvor forbrydelsen er begået, vil ofrene blive udsat for skævhed og vilkårlighed, hvis der kan ske modregning af f.eks. offentlige ydelser som den pågældende modtager i bopælslandet. Dette skyldes, at de offentlige ydelser i en medlemsstat vil være afpasset erstatningsniveauet i denne stat, men ikke erstatningsniveauet i andre medlemsstater. Det vil endvidere kunne volde problemer i praksis at vurdere, præcist hvad de enkelte offentlige ydelser i andre medlemsstater dækker over. Det bør under alle omstændigheder fremgå af artikel 9, at der kun kan modregnes "post for post". Det vil endvidere ikke være rimeligt, hvis der kan ske modregning for privattegnede forsikringer, som offeret selv har betalt. Landsforeningen har imidlertid ikke indvendinger mod, at der kan ske modregning af erstatningsudbetalinger mv. i samme omfang som efter den gældende erstatningsansvarslov.

Landsforeningen kan støtte direktivudkastets artikel 11 (om anmeldelse af forbrydelsen) og artikel 13 (om frist for indgivelse af ansøgning), herunder navnlig reglen om, at en frist for anmeldelse skal være på mindst 7 dage fra det tidspunkt, hvor forbrydelsen blev begået.

For så vidt angår muligheden for anke af afgørelser om afslag på erstatning, jf. artikel 14, stk. 4, anfører landsforeningen, at det er nødvendigt at sikre en ny og uafhængig behandling af sagen, så behovet for efterfølgende domstolsprøvelse reduceres væsentligt.

8. Europa-parlamentet.

Europa-Parlamentet har afgivet en udtalelse den 7. oktober 2003. Udtalelsen indeholder en række ændringsforslag til Kommissionens forslag.

9. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Som det fremgår af pkt. 4 ovenfor, er der forskellige vurderinger af direktivforslagets hjemmelsgrundlag.

Hvis Europa-Kommissionens vurdering lægges til grund, således at direktivforslaget vedtages med hjemmel i artikel 308 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, vil direktivet være bindende for Danmark, for så vidt forslaget sigter på at virkeliggøre et af fællesskabstraktatens mål, som ikke er omfattet af et af de danske forbehold i medfør af protokollen om Danmarks særlige stilling.

Hvis Rådets Juridiske Tjenestes vurdering lægges til grund, er der ikke nogen traktatmæssig hjemmel til vedtagelse af *kapitel II* i direktivforslaget om minimumstandarder. Alene direktivforslagets *kapitel III* om at lette adgangen til erstatning i sager med grænseoverskridende aspekter vil kunne vedtages med hjemmel i EF-traktatens artikel 308. I givet fald vil forslaget alene kunne vedrøre EU-statsborgere, idet forslaget vil virkeliggøre det formål, som fremgår af EF-traktatens artikel 3, stk. 1, litra c (indre marked mv.). Sådanne regler vil være bindende for Danmark.

Hvis de fordele, som EU-borgere efter forslaget tillægges, også skal gælde for tredjelandes statsborgere, vil der efter Rådets Juridiske Tjenestes vurdering være hjemmel til en særlig retsakt herom i EF-traktatens artikel 63, nr. 3, litra a. Sådanne regler vil på grund af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender ikke gælde for Danmark.

For en nærmere gennemgang af gældende dansk ret og de lovgivningsmæssige konsekvenser af en eventuel gennemførelse af direktivforslaget henvises til afsnit 6 i grundnotatet om direktivforslaget.

Direktivudkastets nuværende udformning medfører ikke statsfinansielle konsekvenser af betydning.

10. Juridisk Specialudvalg og Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på Juridisk Specialudvalg den 13. oktober 2003 og i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. marts 2004.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Et grundnotat om Europa-Kommissionens grønbog om erstatning til ofre for forbrydelser (KOM (2001) 536 endelig udgave af 28. september 2001) blev den 21. januar 2001 sendt til orientering til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalget. Den 24. januar 2002 fremsendte Justitsministeriet endvidere kopi af de modtagne høringssvar og en udarbejdet høringsoversigt vedrørende grønbogen.

Den 28. januar 2002 afholdt Europaudvalget og Retsudvalget en fælleshøring i Folketinget om grønbogen.

Den 4. marts 2002 sendte Justitsministeriet regeringens høringssvar af 28. februar 2002 vedrørende grønbogen til Europaudvalget og Retsudvalget.

Et grundnotat om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om erstatning til ofre for forbrydelser (KOM (2002) 562 endelig udgave af 21. oktober 2002) blev den 3. juli 2003 sendt til orientering til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalget.

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg og Folketingets Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet den 6. november 2003.

Dagsordenspunkt 2: Rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation.

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

På sit møde i december måned 1998 godkendte Det Europæiske Råd en handlingsplan udarbejdet af Rådet og Kommissionen med henblik på gennemførelse af Amsterdam-traktatens bestemmelser om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Et af formålene med planen er, at der gennem fælles handling inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde skal iværksættes en intensiveret indsats for blandt andet at forebygge og bekæmpe organiseret kriminalitet, navnlig terrorisme, menneskehandel, overgreb mod børn, ulovlig våbenhandel, korruption samt svig.

Målet skal blandt andet nås gennem et tættere samarbejde mellem medlemslandenes politimyndigheder og de retlige myndigheder. Det fremgår af handlingsplanen, at der inden to år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden bør iværksættes en proces med henblik på at forenkle procedurerne for gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager.

I forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999 blev rammerne for det fremtidige arbejde med henblik på gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager fastlagt, jf. konklusionernes pkt. 33, 36 og 37, der har følgende indhold:

"33. En øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme vil sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen kunne lette samarbejdet mellem myndighederne og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder. Det Europæiske Råd støtter derfor princippet om gensidig anerkendelse, der efter dets mening bør være hjørnestenen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område. Princippet bør gælde for såvel domme som andre afgørelser truffet af retlige myndigheder."

"36. Princippet om gensidig anerkendelse bør også gælde kendelser, der afsiges under straffesagens forberedelse, især når de giver de kompetente myndigheder mulighed for hurtigt at sikre bevismateriale og beslaglægge aktiver, der let kan flyttes; bevismateriale, der på lovlig vis er indsamlet af myndighederne i en medlemsstat, bør kunne fremlægges for domstolene i de øvrige medlemsstater under hensyn til de dér gældende regler."

"37. Det Europæiske Råd anmoder Rådet og Kommissionen om inden december 2000 at vedtage et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse. I forbindelse med dette program bør der også sættes et arbejde i gang med hensyn til et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument og de aspekter af retsplejen, som det skønnes nødvendigt at vedtage fælles minimumsstandarder for, således at princippet om gensidig anerkendelse lettere kan gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes grundlæggende retsprinsipper."

Rådet vedtog den 29. november 2000 i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere et program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager. Pkt. 3.3. i programmet har følgende ordlyd:

"Mål: Forbedre fuldbyrdelsen i en medlemsstat af en afgørelse, truffet i en anden medlemsstat, om konfiskation, navnlig med henblik på tilbagelevering til offeret for en strafbar handling under hensyntagen til den europæiske konvention af 8. november 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold.

Foranstaltning nr. 18: Undersøge navnlig hvorvidt de i artikel 18 i 1990-konventionen fastsatte grunde til nægtelse af fuldbyrdelse af en konfiskationsforanstaltning alle er forenelige med princippet om gensidig anerkendelse, og hvordan man, uden at dette berører Fællesskabets beføjelser, kan forbedre mulighederne for anerkendelse og umiddelbar fuldbyrdelse i en medlemsstat af en afgørelse truffet af en anden medlemsstat med henblik på at beskytte offerets interesser, når en sådan afgørelse følger af straffedommen."

På rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 28. februar 2002 blev der opnået politisk enighed om et forslag til rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller materiale. Rammeafgørelsen er vedtaget den 22. juli 2002 og offentliggjort i EF-Tidende den 2. august 2003 (EFT2002/C184/8). Rammeafgørelsen forpligter medlemsstaterne til at fuldbyrde afgørelser om beslaglæggelse, der er truffet i en anden medlemsstat.

På denne baggrund har Danmark i forbindelse med det danske formandskab i 2. halvår af 2002 fremsat et forslag til en rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation. Forslaget skal ses i sammenhæng med et andet dansk forslag til rammeafgørelse om konfiskation af udbytte, redskaber og formuegoder fra strafbart forhold, som der blev opnået politisk enighed om den 19. december 2002. Forslaget er offentliggjort i EF-Tidende den 2. august 2002 (EFT2002/C184/8).

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. december 2002 drøftede Rådet spørgsmålet om deling af konfiskerede aktiver.

På rådsmødet den 5. – 6. juni 2003 drøftede Rådet spørgsmålet om en definition af formuegoder og spørgsmålet om dobbelt strafbarhed.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003 drøftede Rådet spørgsmålet om, hvorvidt fuldbyrdelse af en udenlandsk afgørelse om konfiskation skal kunne afslås med henvisning til manglende overholdelse af grundlæggende retsprincipper i domsstaten, samt spørgsmålet om deling af konfiskerede aktiver ("asset sharing").

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. februar 2004 drøftede Rådet på ny spørgsmålet om en afvisningsgrund med henvisning til manglende overholdelse af grundlæggende retsprincipper i artikel 6 i TEU. Rådet drøftede endvidere fuldbyrdelsesstatens mulighed for at afvise at fuldbyrde en konfiskationsafgørelse, som er baseret på reglerne om udvidet konfiskation i rammeafgørelsen om konfiskation af udbytte, redskaber og formuegoder fra strafbart forhold.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 forventes det, at Rådet vil skulle drøfte enkelte udestående spørgsmål med henblik på, at der kan opnås samlet politisk enighed om rammeafgørelsens tekst (artiklerne).

2. Indhold.

Forslaget, der er udarbejdet med hjemmel i artikel 31, litra a), og artikel 34, stk. 2, litra b), i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), indebærer, at afgørelser om konfiskation afsagt i en medlemsstat som udgangspunkt skal anerkendes af den medlemsstat, der skal gennemføre afgørelsen, uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående på samme måde, som hvis der havde været tale om en national afgørelse. Herudover indeholder forslaget bestemmelser om deling af konfiskerede aktiver.

Artikel 1 fastslår, at rammeafgørelsen ikke indebærer nogen ændring af medlemsstaternes pligt til at respektere de grundlæggende rettigheder og de grundlæggende retsprincipper, der er fastlagt i artikel 6 i TEU.

Forslagets artikel 2 indeholder definitioner af de begreber, der anvendes i rammeafgørelsen.

"Udstedelsesstaten" defineres som den medlemsstat, hvor en domstol har truffet en afgørelse om konfiskation i forbindelse med en straffesag.

"Fuldbyrdsstaten" er den medlemsstat, hvor en afgørelse om konfiskation er sendt til med henblik på fuldbyrdelse.

"Afgørelse om konfiskation" defineres som en endelig sanktion eller foranstaltning pålagt af en domstol efter en retssag vedrørende en eller flere forbrydelser, og som medfører en endelig berøvelse af formuegoder.

Et "formuegode" defineres som et formuegode af enhver art som fast ejendom, løsøre samt juridiske dokumenter, der beviser adkomst til eller rettigheder over formuegoder, som domstolen i udstedelsesstaten har besluttet udgør udbyttet af en lovovertrædelse eller et aktiv, der helt eller delvist svarer til værdien af dette udbytte, eller redskaber eller genstande anvendt i forbindelse med en sådan lovovertrædelse, eller som domstolen i udstedelsesstaten har besluttet skal konfiskeres med hjemmel i bestemmelser om udvidet konfiskation som defineret i udkastet til rammeafgørelse om konfiskation af udbytte, redskaber eller formuegoder fra strafbart forhold, eller skal konfiskeres med hjemmel i andre bestemmelser om udvidet konfiskation.

"Udbytte" defineres som enhver økonomisk fordel, der kan bestå af alle former for formuegoder, som stammer fra lovovertrædelser.

"Redskaber" defineres som enhver form for formuegode, der anvendes eller påtænkes anvendt til at begå en eller flere forbrydelser.

Endelig defineres "Kulturgoder", der er en del af medlemsstaternes nationale kulturarv, i overensstemmelse med Rådets direktiv 93/7/EØF af 15. marts 1993 om tiltagelevering af kulturgoder, som ulovligt fjernes fra en medlemsstats område.

Efter artikel 3 skal medlemsstaterne meddele Rådssekretariatet, hvilke nationale myndigheder, der er kompetente til at udstede og fuldbyrde afgørelser i medfør af rammeafgørelsen.

Efter artikel 4 kan afgørelser om konfiskation *vedrørende et pengebeløb* fremsendes direkte fra den udstedende myndighed til den fuldbyrdende myndighed i den medlemsstat, *hvor den udstedende myndighed har formodning om, at den fysiske eller juridiske person, over for hvem afgørelsen er truffet, har ejendom eller indkomst, normalt har bopæl, eller – i de tilfælde, hvor der er tale om en juridisk person, hvor den juridiske person har sit (indregistrerede) hovedsæde.* Afgørelser om konfiskation *vedrørende en bestemt løsøregenstand* fremsendes til den fuldbyrdende myndighed i den medlemsstat, *hvor det pågældende formuegode befinder sig.* Ved fremsendelsen skal der vedlægges den i bilaget til rammeafgørelsen optrykte attest. Den kompetente myndighed i udstedelsesstaten, der har truffet afgørelse om konfiskation, skal undertegne attesten og erklære

re, at oplysningerne er korrekte. Attesten indeholder blandt andet oplysninger om den person og den lovovertrædelse, som afgørelsen vedrører.

Efter artikel 4a kan en konfiskationsanmodning som hovedregel alene sendes til en fuldbyrdende myndighed af gangen. En konfiskationsanmodning vedrørende en specifik løsøregenstand kan dog bl.a. sendes til flere fuldbyrdelsesstater på samme tid, hvis udstedelsesstaten har en formodning om, at løsøregenstande, som er omfattet af konfiskationsanmodningen, befinder sig i forskellige medlemsstater, eller hvis der er behov for handling i flere fuldbyrdende stater. For så vidt angår konfiskation af et pengebeløb, kan en konfiskationsanmodning sendes til flere fuldbyrdende myndigheder, hvis det f.eks. ikke har været muligt at beslaglægge pengebeløbet i henhold til rammeafgørelsen om indefrysning, eller hvis der i en enkelt fuldbyrdelsesstat ikke er mulighed for at konfiskere hele det beløb, som er omfattet af den pågældende konfiskationsanmodning.

Artikel 5 fastlægger anvendelsesområdet for rammeafgørelsen. Anvendelsesområdet er fastlagt efter de samme principper som i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre m.v., rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og udkastet til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.

Der sondres således for så vidt angår anvendelsesområdet mellem forbrydelser på en såkaldt positiv-liste og andre forbrydelser. Positiv-listen omfatter blandt andet terrorisme, menneskehandel, seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi, ulovlig handel med narkotika, ulovlig handel med våben, bestikkelse, svig, hvidvaskning, falskmøntneri, miljøkriminalitet, menneskesmugling, manddrab, racisme, bortførelse og bedrageri. Listen er udarbejdet med udgangspunkt i de lovovertrædelser, som er omfattet af Europol-konventionen og bilaget til denne konvention.

Hvis afgørelsen om konfiskation vedrører en forbrydelse på listen, og denne forbrydelse kan medføre frihedsstraf inden for en strafferamme på mindst tre år i domsstaten, gælder der ikke noget krav om dobbelt strafbarhed, d.v.s. at forholdet ikke nødvendigvis skal være strafbart i fuldbyrdelsesstaten.

For så vidt angår forbrydelser, der ikke er omfattet af listen, vil kravet om dobbelt strafbarhed fortsat finde anvendelse, men det understreges, at anvendelsen af kravet om dobbelt strafbarhed skal anvendes fleksibelt, således at kravet om dobbelt strafbarhed anses for opfyldt, hvis de handlinger, der er grundlag for afgørelsen om konfiskation, helt eller delvist svarer til en lovovertrædelse i fuldbyrdelseslandet.

Rådet kan med enstemmighed beslutte at tilføje yderligere lovovertrædelser på listen.

Efter artikel 6 skal en afgørelse, der er fremsendt i overensstemmelse med artikel 4, anerkendes af fuldbyrdelsesstatens kompetente myndigheder uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående, som hvis der havde været tale om en national afgørelse. Hvis anmodningen om konfiskation vedrører et bestemt formuegode, kan det aftales, at fuldbyrdelsesstaten kan fuldbyrde konfiskationen i form af et krav om at betale et pengebeløb, der svarer til værdien af formuegodet. *Vedrører anmodningen om konfiskation et pengebeløb skal fuldbyrdelsesstatens kompetente myndighed, i det omfang det er nødvendigt, omregne beløbet til den valuta, som anvendes i fuldbyrdelsesstaten. Dette skal ske på grundlag af valutakursen på tidspunktet for den pågældende konfiskationsafgørelse.*

Fuldbyrdelsesstaten kan dog afslå anerkendelse og fuldbyrdelse, hvis der i medfør af artikel 7 er grundlag for at afslå fuldbyrdelsen, jf. nedenfor.

Artikel 7 omhandler de tilfælde, hvor fuldbyrdelsesstaten kan beslutte ikke at fuldbyrde en afgørelse om konfiskation.

Det gælder for det første tilfælde, hvor den i artikel 4 nævnte attest ikke er udarbejdet, eller hvor der er alvorlige mangler ved attesten.

Dernæst kan fuldbyrdelsesstaten afslå fuldbyrdelsen, hvis det fastslås, at fuldbyrdelse vil være i strid med forbuddet mod dobbelt strafforfølgning.

Fuldbyrdelse kan endvidere afslås, hvis den lovovertrædelse, som afgørelsen vedrører, ikke udgør en lovovertrædelse efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning, og lovovertrædelsen ikke er omfattet af positiv-listen i artikel 5.

Herudover kan fuldbyrdelsesstaten afslå at anerkende afgørelsen, hvis den person, som afgørelsen vedrører, nyder immunitet eller privilegier, der efter lovgivningen i fuldbyrdelsesstaten gør det umuligt at fuldbyrde afgørelsen om konfiskation.

Fuldbyrdelse kan desuden afslås, hvis tredjemands rettigheder gør det umuligt at fuldbyrde afgørelsen om konfiskation, eller hvis afgørelsen om konfiskation er truffet som udeblivelsesdom, og den berørte person enten ikke har været tilsagt personligt eller via en repræsentant til retssagen, *eller ikke har tilkendegivet, at vedkommende er indforstået med, at der sker konfiskation.*

Fuldbyrdelse kan endvidere afslås, hvis afgørelsen om konfiskation er en følge af en lovovertrædelse, som efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning helt eller delvist betragtes som begået på dennes territorium, eller hvor lovovertrædelsen er begået uden for udstedelsesstatens territorium, og

fuldbyrdesstatens lovgivning ikke hjemler adgang til retsforfølgning for tilsvarende lovovertrædelser, når de er begået uden for fuldbyrdesstatens område.

Herudover kan fuldbyrdelse i visse tilfælde afslås, hvis afgørelsen om konfiskation er truffet i henhold til bestemmelser om udvidet konfiskation, *dog således at fuldbyrdesstatens kompetente myndighed skal fuldbyrde konfiskationsanmodningen, i det omfang det efter national ret ville være muligt at foretage konfiskation i tilsvarende nationale sager.*

Endelig kan fuldbyrdesstaten afslå at anerkende og fuldbyrde afgørelsen, hvis der er indtrådt forældelse i fuldbyrdesstaten, og lovovertrædelserne hører under fuldbyrdesstatens jurisdiktion.

Udstedelsesstaten skal som udgangspunkt høres, inden fuldbyrdesstaten træffer beslutning om ikke at fuldbyrde en afgørelse om konfiskation.

Efter artikel 8 skal medlemsstaterne gennemføre regler, der gør det muligt for interesserede parter, herunder tredjemand i god tro, at råde over retsmidler med opsættende virkning i forbindelse med anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse om konfiskation. Appel af anerkendelsen og fuldbyrdelsen skal ske i fuldbyrdesstaten. Der er i den forbindelse ikke adgang til at appellere selve konfiskationsafgørelsens substans. Indgivelse af klage kan have opsættende virkning i henhold til national ret i fuldbyrdesstaten.

Artikel 9 vedrører de tilfælde, hvor fuldbyrdesstaten kan udsætte fuldbyrdelsen af en afgørelse om konfiskation. Dette kan ske, *hvis fuldbyrdesstaten ved konfiskation af et pengebeløb anser det for sandsynligt, at fuldbyrdelsen vil føre til konfiskation af mere end det samlede beløb, som er angivet i konfiskationsanmodningen, eller hvis afgørelsen om konfiskation er påklaget, jf. artikel 8 ovenfor, eller hvis fuldbyrdelsen vil skade en igangværende strafferetlig efterforskning i fuldbyrdesstaten, eller i tilfælde, hvor formuegodet allerede er omfattet af en påbegyndt konfiskationssag i fuldbyrdesstaten.* Herudover kan fuldbyrdelsen udsættes, hvis fuldbyrdesstaten finder det nødvendigt at oversætte afgørelsen om konfiskation.

Udstedelsesstaten skal straks underrettes om en beslutning om at udsætte fuldbyrdelsen af afgørelsen. *Fuldbyrdesstaten skal – i overensstemmelse med national ret – sikre den fortsatte tilstedeværelse af formuegodet med henblik på senere fuldbyrdelse af den pågældende konfiskationsafgørelse samt sikre at fuldbyrdelsen straks finder sted, når der ikke længere er grundlag for at udsætte fuldbyrdelsen.*

Artikel 10 omhandler den situation, hvor fuldbyrdesstaten modtager flere anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation, og den berørte person ikke har tilstrækkelige midler

til, at alle afgørelser om konfiskation kan fuldbyrdes. I sådanne tilfælde skal fuldbyrdelsesstaten beslutte, hvilke afgørelser der skal fuldbyrdes. Afgørelsen skal træffes under behørig hensyntagen til alle forhold, herunder lovovertrædelsernes grovhed, og om det konfiskerede beløb skal anvendes til dækning af erstatningskrav.

Artikel 11 indebærer, at det som hovedregel er fuldbyrdelseslandets lovgivning, der finder anvendelse på fuldbyrdelsen, dog således at afgørelser om konfiskation over for juridiske personer skal fuldbyrdes, selv om fuldbyrdelsesstaten ikke kan pålægge juridiske personer strafferetligt ansvar. Herudover kan fuldbyrdelsesstaten ikke anvende forvandlingsstraf, medmindre udstedelsesstaten har givet samtykke hertil. Hvis en del af beløbet i tilfælde af udbyttekonfiskation indrives i en anden stat, skal dette beløb fratrækkes det beløb, der konfiskeres i fuldbyrdelsesstaten.

Ifølge artikel 12 kan såvel fuldbyrdelsesstaten som udstedelsesstaten træffe afgørelse om benådning eller amnesti, hvorimod alene udstedelsesstaten kan tage stilling til en ansøgning om fornyet prøvelse af afgørelsen.

I henhold til artikel 12a vil fremsendelse af en konfiskationsanmodning til en eller flere fuldbyrdelsesstater ikke være til hinder for, at udstedelsesstaten selv fuldbyrder den pågældende konfiskationsafgørelse. I de tilfælde, hvor en konfiskationsanmodning sendes til flere fuldbyrdelsesstater på samme tid, må den totale værdi af det konfiskerede ikke overstige beløbet i konfiskationsafgørelsen. Udstedelsesstaten skal i den forbindelse sørge for at holde eventuelle fuldbyrdelsesstater underrettet om risikoen for "overkonfiskation" og om, hvorvidt konfiskation har fundet sted i udstedelsesstaten eller i en anden fuldbyrdelsesstat.

Efter artikel 13 skal fuldbyrdelsesstaten straks afslutte fuldbyrdelsen af afgørelsen, hvis der fra udstedelsesstaten modtages underretning om en beslutning eller foranstaltning, der medfører, at dommen ikke længere kan fuldbyrdes, eller hvis anmodningen om fuldbyrdelse af andre grunde trækkes tilbage.

Artikel 14 vedrører fordelingen af konfiskerede formuegoder. I de tilfælde, som vedrører konfiskation af formuegoder af en værdi under 10.000 euro, vil hele beløbet tilfalde fuldbyrdelsesstaten. I alle andre sager skal 50% af de konfiskerede formuegoder overføres fra fuldbyrdelsesstaten til udstedelsesstaten.

Konfiskerede formuegoder, som vedrører andet end penge, skal enten sælges, hvorefter provenuet fordeles efter de ovenfor anførte retningslinjer, overføres til udstedelsesstaten eller afhændes efter de gældende nationale regler i fuldbyrdelsesstaten

Konfiskerede formuegoder, som må anses som værende kulturgoder, som er del af fuldbyrdelsesstatens nationale kulturarv, skal ikke overdrages til udstedelsesstaten.

I de tilfælde hvor fuldbyrdelsesstaten har omkostninger, som er ud over det sædvanlige, kan denne anmode udstedelsesstaten om, at de skal deles om disse omkostninger.

Den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten skal efter artikel 15 straks underrette udstedelsesstaten om en række forhold, herunder navnlig når fuldbyrdelsen er gennemført, eller når hele eller dele af afgørelsen ikke fuldbyrdes.

Artikel 15a vedrører spørgsmålet om refusion. Bestemmelsen fastslår, at hvis fuldbyrdelsesstaten i henhold til sin lovgivning er ansvarlig for skade, der er forvoldt over for berørte parter mv. i forbindelse med fuldbyrdelse af en afgørelse om konfiskation, refunderer udstedelsesstaten de beløb, fuldbyrdelsesstaten har ydet i erstatning, medmindre skaden eller en del af skaden udelukkende skyldes fuldbyrdelsesstatens handlemåde. De nationale erstatningsregler berøres ikke heraf.

Attesten, der fremsendes sammen med afgørelsen om konfiskation, jf. artikel 4, skal efter artikel 16 oversættes til fuldbyrdelsesstatens officielle sprog.

Artikel 17 indebærer, at fuldbyrdelsesstaten bortset fra de i artikel 14 nævnte tilfælde ikke kan kræve omkostninger dækket af udstedelsesstaten.

Artikel 18 fastslår, at rammeafgørelsen ikke berører anvendelsen af gunstigere bestemmelser om fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation i andre aftaler eller ordninger mellem medlemsstaterne. Artikel 19 og 20 vedrører rammeafgørelsens gennemførelse og ikrafttræden.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 20. november 2002 afgivet udtalelse om forslaget. Europa-Parlamentet har i den forbindelse fremsat enkelte ændringsforslag og i øvrigt støttet forslaget til rammeafgørelse.

4. Høring.

Forslaget har været drøftet på møder med deltagelse af blandt andet Rigspolitichefen, Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

Forslaget er sendt i høring hos Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Roskilde, Politidirektøren i København, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Amnesty International samt Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Landsforeningen af beskikkede advokater, Advokatrådet og Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Præsidenten for Vestre Landsret og Præsidenten for Københavns Byret har meddelt, at man ikke finder anledning til at udtale sig om forslaget, Rigspolitichefen har oplyst, at Rigspolitiet ikke har politifaglige bemærkninger til forslaget, Den danske Dommerforening og Dommerfuldmægtigforeningen har meddelt, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger. Det Danske Center for Menneskerettigheder har meddelt, at forslaget ikke giver Centret anledning til bemærkninger af menneskeretlig art. Politidirektøren i København har meddelt, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger udover visse sproglige ændringsforslag. Landsforeningen af beskikkede advokater har henledt opmærksomheden på, at forslaget vil medføre, at man for så vidt angår en meget bred vifte af lovovertrædelser opgiver kravet om dobbelt strafbarhed, at der i forhold til den nuværende konvention om straffedommes internationale retsvirkninger er flere sikkerhedsgarantier, som vil bortfalde ved forslagets gennemførelse, og at der kan være afgørende betænkeligheder ved uden videre at acceptere afgørelser, der er afsagt af andre nationale domstole. Foreningen kan derfor ikke anbefale forslaget.

Advokatrådet har anført, at den foreslåede rammeafgørelse indebærer, at danske domstole i fremtiden vil være forpligtet til at fuldbyrde konfiskationsafgørelser truffet i andre EU-lande uden nogen selvstændig vurdering af sagen. Endvidere indebærer rammeafgørelsen, at danske domstole vil være forpligtet til at gennemføre udenlandske afgørelser om konfiskation i tilfælde, hvor der ikke efter dansk ret ville være hjemmel til at foretage konfiskation, eller hvor det forhold, der danner grundlag for anmodningen, ikke er strafbart i Danmark.

Advokatrådet finder, at kravet om dobbelt strafbarhed som betingelse for at imødekomme udenlandske anmodninger om konfiskation m.v., fortsat bør finde anvendelse. Baggrunden er, at der ikke er en sådan ensartethed i lovgivningerne i de nuværende og kommende EU-lande, at danske domstole uden forudgående prøvelse af forholdet bør have pligt til at udføre en udenlandsk beslutning. Advokatrådet finder endvidere, at Danmark bør afvente de anbefalinger, som det Juris-

diktionsudvalg, der blev nedsat af Justitsministeriet den 11. juli 2002, fremkommer med, før Danmark tiltræder rammeafgørelsen.

Advokatrådet har anbefalet, at begrebet konfiskation, der i udkastet er defineret som en "sanktion eller foranstaltning" der pålægges af en domstol ændres, således at ordet "sanktion" udgår af definitionen. Baggrunden herfor er, at konfiskation efter dansk ret ikke er en sanktion i betydningen straf. Advokatrådet bemærker endvidere, at opstillingen i artikel 5 af den række af forbrydelser, der uden krav om dobbelt strafbarhed skal kunne begrunde konfiskation, er for upræcis og foreslår, at listen i artikel 5 udfyldes af samtlige medlemslande ved som bilag til rammeafgørelsen at medtage en udtømmende liste for hver medlemsland over de bestemmelser, der falder inden for de forbrydelsestyper, der opregnes i artikel 5. Advokatrådet finder det endvidere af afgørende betydning, at såvel attesten som den bagvedliggende afgørelse oversættes af hensyn til fuldbyrdelseslandets muligheder for at prøve, om der er uoverensstemmelse mellem attesten og den bagvedliggende afgørelse. Advokatrådet stiller endelig spørgsmålstegn ved bestemmelsen i artikel 7, stk. 2, litra g, hvorefter anmodning om fuldbyrdelse kan afslås, hvis de judicielle myndigheder i fuldbyrdelseslandet har besluttet enten ikke at indlede retsforfølgning for den lovovertrædelse, der er grundlag for anmodningen, eller når personen i en medlemsstat har været genstand for en endelig afgørelse for samme forhold, som udelukker yderligere retsforfølgning, idet bestemmelsen efter Advokatrådets opfattelse nok er rimelig, men skaber en situation, hvor personer der i fuldbyrdelseslandet har været sigtet for strafbart forhold stilles bedre, end personer der i fuldbyrdelseslandet ikke har været sigtet fordi forholdet der ligger til grund for anmodningen, ikke er strafbart efter fuldbyrdelseslandets lovgivning.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. marts 2004.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til rammeafgørelse er ikke i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Efter § 1 i lov nr. 323 af 4. juni 1986, som ændret ved lov nr. 291 af 24. april 1996 og lov nr. 280 af 25. april 2001, om international fuldbyrdelse af straf m.v., kan udenlandske afgørelser om straf m.v. fuldbyrdes her i landet, og danske afgørelser om straf m.v. fuldbyrdes i udlandet efter reglerne i loven.

Danmark ratificerede den 3. marts 1971 den europæiske konvention af 28. maj 1970 om straffedommens internationale retsvirkninger. Herudover har Danmark ratificeret FN-konventionen af 20. december 1988 imod ulovlig handel mod narkotika og psykotrope stoffer samt Europarådets konvention af 8. december 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold.

Efter § 4 i lov om international fuldbyrdelse af straf kan afgørelser, som er omfattet af den europæiske konvention om straffedommens internationale retsvirkninger, fuldbyrdes efter reglerne i konventionens afsnit II, jf. afsnit I. Efter artikel 2 i konventionen finder afsnit II blandt andet anvendelse på afgørelser om konfiskation.

Herudover følger det af § 5a i lov om international fuldbyrdelse af straf, at afgørelser om konfiskation, som er omfattet af FN-konventionen imod ulovlig narkotikahandel og psyketropiske stoffer eller den europæiske konvention om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold, kan fuldbyrdes efter reglerne i lovens kapitel 3, når konventionens betingelser er opfyldt. Henvisningen til kapitel 3 indebærer, at afgørelser om konfiskation, der er omfattet af de to konventioner, kan fuldbyrdes på samme måde som afgørelser, der er omfattet af den europæiske konvention om straffedommens internationale retsvirkninger.

I lovens kapitel 4 er der fastsat fælles regler om behandlingen af sager om fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser i Danmark. Det følger således af § 6, at sager, som skal afgøres af en domstol her i landet, indbringes for byretten på det sted, hvor den pågældende bor. I øvrigt gælder i henhold til lovens § 7 retsplejelovens regler om straffesagers behandling for retten, i det omfang konventionen og loven ikke indeholder modstående regler.

For så vidt angår fuldbyrdelse af afgørelser truffet i de øvrige nordiske lande finder lov om samarbejde mellem Finland, Island, Norge eller Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. anvendelse, jf. lov nr. 214 af 31. maj 1963, som ændret ved lov nr. 322 af 4. juni 1986, lov nr. 291 af 24. april 1996, lov nr. 433 af 31. maj 2000 samt lov nr. 280 af 25. april 2001.

Efter lovens § 1 kan afgørelser om konfiskation, som er truffet i Finland, Island, Norge eller Sverige, fuldbyrdes her i landet, ligesom danske afgørelser om konfiskation kan fuldbyrdes i de øvrige nordiske lande.

I medfør af lovens § 17 finder fuldbyrdelse sted efter begæring fra vedkommende myndighed i Finland, Island, Norge eller Sverige. Det er efter § 18 en betingelse for fuldbyrdelse, at afgørelsen kan fuldbyrdes i det land, hvor afgørelsen er truffet.

Efter § 20 sker fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation i overensstemmelse med dansk ret, herunder de danske regler om benådning. For så vidt angår forældelse af adgangen til fuldbyrdelse gælder alene reglerne i det land, hvor afgørelsen om konfiskation er truffet.

Ved cirkulære nr. 220 af 16. december 1963, som ændret ved cirkulære nr. 148 af 3. august 1994, er der i tilslutning til loven fastsat en række supplerende bestemmelser om samarbejdet med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v.

Efter § 12, jf. § 6, i cirkulæret sker gennemførelse her i landet af afgørelser om konfiskation truffet i Finland, Island, Norge og Sverige efter begæring fra de relevante myndigheder i de nævnte lande. Politiet i den politikreds, hvor den pågældende har bopæl eller ophold, afgør om begæringen bør imødekommes.

Formålet med forslaget til rammeafgørelse er at gennemføre princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation. Hensigten er, at en afgørelse om konfiskation truffet i ét medlemsland skal anerkendes og fuldbyrdes på samme måde, som fuldbyrdelsen af nationale afgørelser om konfiskation.

Herved ligger forslaget i forlængelse af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre m.v., rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og udkastet til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.

Der vil efter forslaget til rammeafgørelse alene være begrænsede muligheder for at efterprøve en afgørelse om konfiskation truffet i en anden medlemsstat, ligesom fuldbyrdelse alene kan afslås under henvisning til én af de i rammeafgørelsen opregnede afslagsgrunde.

For så vidt angår afgørelser truffet uden for de nordiske lande giver de danske bestemmelser – sammenholdt med bestemmelserne i de tre ovennævnte konventioner – imidlertid de danske myndigheder en række muligheder for at afslå fuldbyrdelsen af en udenlandsk afgørelse om konfiskation. Det er således efter de gældende regler blandt andet mulighed for at afslå en anmodning om fuldbyrdelse af en afgørelse om konfiskation, hvis at det forhold, der ligger til grund for afgørelsen, ikke er strafbart her i landet.

Derimod vil afgørelser om konfiskation truffet i Finland, Island, Norge og Sverige som udgangspunkt automatisk blive anerkendt og fuldbyrdet, hvis betingelserne i lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. er opfyldt.

Efter forslaget til rammeafgørelse vil kravet om dobbelt strafbarhed alene kunne gøres gældende, hvis den lovovertrædelse, som konfiskationen vedrører, ikke er omfattet af listen over lovovertrædelser i forslagets artikel 5. De danske myndigheder vil således ikke have mulighed for at efterprøve, om kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt, hvis afgørelsen om konfiskation vedrører en lovovertrædelse, der er omfattet af listen.

Uanset listen over lovovertrædelser er begrænset til forbrydelser, der må antages at være strafbare i alle medlemslande, herunder i Danmark, vil gennemførelse af rammeafgørelsens ordning, herunder gennemførelse af selve proceduren for fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation, indebære, at der fastsættes særlige regler herom i dansk ret.

For så vidt angår provenuet fra konfiskation tilfalder dette som udgangspunkt den danske statskasse både for så vidt angår danske afgørelser om konfiskation og i forbindelse med fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser om konfiskation i Danmark. Den del af forslaget, der vedrører fordeling af de konfiskerede midler, og som indebærer, at det konfiskerede som udgangspunkt skal tilbageføres til domslandet, vil derfor kræve lovændringer.

Rammeafgørelsen forventes gennemført i dansk ret ved et lovforslag om international fuldbyrdelse af straf m.v., som tillige omfatter rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismidler og udkastet til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser. Det bemærkes, at pligten til overførelse af konfiskerede midler til domsstaten, modsvares af en tilsvarende ret til modtagelse af sådanne midler i situationer, hvor afgørelser om konfiskation er truffet i Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkastet til rammeafgørelse tillige med et grundnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. november 2002 og til Folketingets Retsudvalg den 21. november 2002.

Udkastet til rammeafgørelse har været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. december 2002. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 6. og den 11. december 2002. Udkastet har endvidere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5. – 6. juni 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene den 26. maj 2003.

Udkastet til rammeafgørelse været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 25. september 2003 og den 26. september 2003.

Udkastet til rammeafgørelse har været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. – 28. november 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene den 24. oktober 2003.

Udkastet til rammeafgørelse har været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. – 28. november 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene den 24. oktober 2003.

Udkastet til rammeafgørelse har endvidere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. februar 2004.

Dagsordenspunkt 3: Udnævnelse af ny direktør for Europol.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I henhold til Europol-konventionens artikel 29 ledes Europol af en direktør, der efter indstilling fra Europol's Styrelsesråd udnævnes af Rådet for en periode på fire år. Der er mulighed for én genudnævnelsesperiode.

Direktørens opgaver er bl.a. at udføre de opgaver, som er tildelt Europol, herunder varetage den løbende administration, personaleforvaltning, sikre korrekt udarbejdelse og gennemførelse af Styrelsesrådets afgørelser, udarbejde forslag til budget, stillingsfortegnelse og den femårige finansplan samt gennemføre Europol's budget, samt enhver anden opgave, der tildeles direktøren ved Europol-konventionen.

Den nuværende direktør Jürgen Storbecks periode udløber i juni måned, hvorfor der med virkning herfra skal udnævnes en ny direktør.

I lyset heraf forventes det, at det irske formandskab vil lægge op til, at der skal træffes beslutning om udnævnelse af ny direktør for Europol på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004.

2. Indhold.

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke noget formelt forslag om, hvem der bør udnævnes som ny direktør for Europol.

I alt 53 personer har søgt stillingen som direktør for Europol, og der har været afholdt samtaler med nogle af disse ansøgere med henblik på at bedømme de pågældendes kvalifikationer.

I lyset af indstillingerne fra det udvalg, der således har været nedsat til bedømmelse af ansøgerne, vil Rådet for retlige og indre anliggender skulle træffe beslutning om udnævnelse af ny direktør for Europol.

3. Europa-Parlamentet.

Forslaget har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Forslaget har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. marts 2004.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget skønnes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom forslaget heller ikke har statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 4: Udkast til Rådets henstilling vedrørende retningslinjer for udtagning af prøver af beslaglagt narkotika.

Nyt notat.

1. Baggrund.

På Det Europæiske Råds møde i Feira den 19.- 20. juni 2000 blev EU's Narkotikahandlingsplan 2002-2004 godkendt. Det fremgår blandt andet heraf, at medlemsstaterne med bistand fra Euro-pol skal overveje mulighederne for at udveksle og kombinere oplysninger med henblik på at klarlægge, hvordan syntetisk narkotika fremstilles og handles, hvordan den kemiske sammensætning af disse stoffer er, og hvilke personer der er indblandet i fremstillingen og handelen. Det fremgår endvidere, at medlemsstaternes retskemiske laboratorier bør udveksle oplysninger om analyser af prøver, der stammer fra beslaglæggelser af syntetisk narkotika.

Med henblik herpå har det irske formandskab fundet, at der bør udarbejdes nogle retningslinjer for udtagning af sådanne prøver. Retningslinjerne skal tage sigte på, at prøverne kan anvendes som bevis i forbindelse med efterforskningen af narkotikarelateret kriminalitet, uanset i hvilken medlemsstat analysen er foretaget.

På den baggrund forventes det irske formandskab at fremlægge et udkast til henstilling om retningslinjer for prøvetagning af beslaglagt narkotika på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004.

2. Indhold.

Efter udkastet henstilles det til medlemsstaterne at indføre en ordning med udtagning af prøver i henhold til internationalt accepterede retningslinjer, navnlig i de tilfælde, hvor resultaterne af prøveudtagningen må formodes at være relevante for andre medlemsstater. Der henvises i den forbindelse til retningslinjerne fra ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes) fra november 2003 for repræsentativ udtagning af narkotikaprøver, som anses for et godt grundlag for en sådan ordning.

I udkastet henstilles der til, at der – som en mindstestandard i store internationale sager – udfærdiges en detaljeret rapport vedrørende den beslaglagte narkotika samt, for så vidt angår selve prøveudtagningen, anvendes en teknik, som bygger på nærmere angivne alternative metoder.

De mindstestandarder for prøveudtagning, der anvendes i én medlemsstat, kan efter udkastet til henstilling tages i betragtning i andre medlemsstater i overensstemmelse med national lovgivning.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til henstilling har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Udkastet til henstilling har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. marts 2004.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til henstilling ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet til henstilling har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkastet til henstilling har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 5: Revisionsberetning om gennemførelsen af Europols budget og decharge til Europols direktør for perioden 1. januar 2002 – 31. december 2002.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det følger af artikel 29, stk. 3, nr. 5, i Europol-konventionen, at Europols direktør er ansvarlig for gennemførelsen af Europols budget.

I medfør af artikel 36, stk. 3, i Europol-konventionen skal det fælles revisionsudvalg i overensstemmelse med afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) forelægge en revisionsberetning for hvert regnskabsår for Rådet. Europols direktør og Europols finansinspektør skal have mulighed for at udtale sig om beretningen, og Europols Styrelsesråd skal behandle revisionsberetningen med henblik på forelæggelse for Rådet. På grundlag af revisionsberetningen skal Rådet tage stilling til, hvorvidt Europols direktør skal meddeles decharge for gennemførelsen af budgettet for det pågældende regnskabsår, jf. herved konventionens artikel 36, stk. 5.

Revisionsberetningen for perioden 1. januar 2002 – 31. december 2002 blev behandlet på et møde i Europols Styrelsesråd den 16. – 17. februar 2004. Styrelsesrådet har i den forbindelse indstillet, at Rådet meddeler Europols direktør decharge for gennemførelsen af budgettet i regnskabsåret 2002.

Revisionsberetningen forventes forelagt på det kommende rådsmøde den 30. marts 2004 med henblik på meddelelse af decharge til Europols direktør.

2. Indhold.

Det fælles revisionsudvalg peger i beretningen for perioden 1. januar 2002 – 31. december 2002 på visse forhold, som giver anledning til regnskabsmæssige overvejelser, herunder navnlig i relation til de afholdte udgifter til EIS (Europol Information System). Revisionsudvalget finder dog samlet, at Europols regnskab for den omhandlede periode giver et retvisende billede af Europols finansielle situation og overordnet dokumenterer retmæssigheden af Europols økonomiske dispositioner. Revisionsudvalget anfører i den forbindelse endvidere, at Europol på en række områder har forbedret sin interne praksis.

3. Europa-Parlamentet.

Revisionsberetningen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af revisionsberetningen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. marts 2004.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 6: C.SIS budget for 2005.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union, idet bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) fik retsgrundlag i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) findes i Schengen-konventionens afsnit IV (artikel 92-119). Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

Det eksisterende Schengen-informationssystem (SIS I) er dimensioneret til maksimalt at indeholde oplysninger for så vidt angår 18 lande (de 15 deltagende Schengen-lande samt yderligere tre lande) og giver således ikke mulighed for at medtage oplysninger fra yderligere lande i forbindelse med udvidelsen af Den Europæiske Union.

Etableringen af et ændret og udvidet Schengen-informationssystem (SIS II) med mulighed for tilslutning af yderligere lande er på denne baggrund en forudsætning for kandidatlandenes deltagelse i Schengen-samarbejdet. Etableringen af SIS II vil endvidere give mulighed for at gennemføre forbedringer inden for en række områder for så vidt angår anvendelsen af Schengen-informationssystemet.

På denne baggrund vedtog Rådet i december 2001 henholdsvis en rådsforordning (EFT L 328 af 13. december 2001, s. 4) og en rådsafgørelse (EFT L 328 af 13. december 2001, s. 1) om udviklingen af den anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II), og Kommissionen har på denne baggrund indledt udviklingsarbejdet.

Danmark og de øvrige nordiske lande er pr. 1. januar 2001 blevet tilsluttet Schengen-informationssystemet i forbindelse med Danmarks og de øvrige nordiske landes indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde den 25. marts 2001.

Frankrig er ansvarlig for etablering og drift af C.SIS. De nærmere regler herom er fastsat i finansforordningen for C.SIS. Det følger af finansforordningen, at Rådet (Schengen-landene) fastlægger budgettet for C.SIS. Frankrig afholder de løbende etablerings- og driftsudgifter, som efterfølgende dækkes af Schengen-landene i fællesskab. Dette sker i henhold til en fordelingsnøg-

le, der fastlægges hvert år på grundlag af den andel, som de enkelte landes momsindtægt udgør af De Europæiske Fællesskabers samlede momsindtægter i det forudgående regnskabsår, jf. Schengen-konventionens artikel 119, stk. 1.

De nordiske lande har siden den 1. januar 1997 bidraget til betaling af udgifterne forbundet med etablering og drift af C.SIS. Danmark bidrager med ca. 1,6 - 2 procent.

Et forslag til anlægs- og driftsbudgettet for C.SIS i 2005 forventes fremlagt til vedtagelse i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2003.

2. Indhold.

Budgetforslaget vedrørende anlægsudgifter er på i alt 900.000 euro (svarende til ca. 6.770.000 dkr.). Der er tale om en stigning på 150.000 euro i forhold til budgettet for 2004, hvilket svarer til stigningen i forhold til året før.

Budgetforslaget vedrørende driften af C.SIS er på i alt 1.980.000 euro (svarende til ca. 14.890.000 dkr.). Der er tale om en stigning på 20.000 euro i forhold til budgettet for 2004, hvilket skal ses på baggrund af, at der er afsat et højere beløb til fast vedligeholdelse af edb-systemet, idet kontrakten om vedligeholdelse af systemet skal fornys fra juni 2004. Stigningen skyldes endvidere, at der for at tage hensyn til udviklingen i det forløbne år er afsat et højere beløb til personaleudgifter. Kontoen vedrørende fornyelse af edb-hardware er derimod reduceret.

Det samlede anlægs- og driftsbudget for C.SIS udgør 2.880.000 euro (svarende til ca. 21.660.000 dkr.). Danmarks bidrag til budgettet for C.SIS i 2005 vil udgøre ca. 400.000 dkr.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af forslaget.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. marts 2004.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Det danske bidrag til anlæg og drift af C.SIS betales af Rigspolitechefen og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, og udgifterne hertil afholdes inden for de bevillingsmæssige rammer.

Budgetforslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 7: Udkast til strategi for toldsamarbejdet under tredje søjle og arbejdsplan for strategien.

1. Baggrund.

Baggrunden for forslaget til strategien er, at det Europæiske Råd i Laeken i december 2001 pålagde Rådet og Kommissionen at fastlægge mekanismer for samarbejdet mellem myndigheder med ansvar for kontrol med EU's ydre grænser.

Rådet har ved en resolution af 2. oktober 2003 vedtaget de overordnede mål og målsætninger til en strategi for toldsamarbejdet under tredje søjle

På dansk initiativ blev der under det danske formandskab udarbejdet et kommissorium med henblik på at lade en arbejdsgruppe udarbejde en strategi for samarbejdet på toldområdet under 3.søjle.

Danmark lægger stor vægt på, at der udarbejdes en toldstrategi for toldsamarbejdet under 3. søjle. Der er behov for at fastslå toldsamarbejdets rolle som en vigtig faktor i forbindelse med beskyttelsen af fællesskabets ydre grænser. En del af den grænseoverskridende kriminalitet vedrører illegale varestrømme eller større kontante pengestrømme, der må befrygtes at hidrøre fra begåede straffelovsovertrædelser eller må befrygtes senere at skulle anvendes i forbindelse med straffelovsovertrædelser.

I Danmark har toldmyndighederne ikke (som i nogle andre medlemsstater) kompetence til at foretage efterforskning og retsforfølgning, hvorimod varekontrollen er underlagt toldmyndighedernes kompetence ved de ydre grænser.

Den internationale organiserede kriminalitet (herunder terrorvirksomhed) anerkender ikke nationale grænser eller beføjelser, hvorfor det er nødvendigt med en multinational tilgang under inddragelse af flere instanser, og hvorfor der foreslås vedtagelse af en strategi herfor.

Forslaget vil blive forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 med henblik på vedtagelse af forslaget.

2. Indhold.

Forslaget er udarbejdet med hjemmel i artikel 29 og 30 i traktaten om Den Europæiske Union, som giver mulighed for et tættere samarbejde mellem medlemsstaternes toldmyndigheder for at bidrage til indførelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed for unionsborgere.

Rådet har ved en resolution af 2. oktober 2003 vedtaget de overordnede mål og målsætninger til en strategi for toldsamarbejdet under tredje søjle. Rådet understregede nødvendigheden af, at toldmyndighederne og andre myndigheder i medlemsstaterne med ansvar for gennemførelse af toldlovgivningen gennemfører en strategi som led i etableringen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed for at yde en bedre beskyttelse af samfundet og økonomien mod smugling og svig, grænseoverskridende organiseret kriminalitet i EU og ved EU's ydre grænser og hvidvaskning af penge, trusler mod miljøet og kulturarven samt alle andre trusler, der hører ind under deres kompetenceområde.

Udkastet til strategi for toldsamarbejdet under tredje søjle og arbejdsplan for strategien beskriver de nærmere retningslinier for udførelse af rådsresolutionen tillige med en detaljeret handlingsplan for opfyldelse af strategiens overordnede mål og målsætninger.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har ikke været hørt.

4. Høring.

Selve udkastet til strategi for toldsamarbejdet under tredje søjle og arbejdsplan for strategien har ikke været til høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. marts 2004.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Sagen ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Strategien får ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkastet til udmøntning af strategien og handlingsplanen for udførelse af denne har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

De overordnede mål og målsætninger har været forelagt forud for Rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003.